

בית נאמן

מוצאי שבת פרשת אמור, ט"ז אייר תשפ"ג

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

בשעה 22:00

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או בליקו בית נאמן:
079-9270505

נושאי השיעור:

א. פיוט "ואמרתם כה לחי" (אות א). ב. רבי מאיר בעל הנס זיע"א (ב-יב ואותיות יד-טו). ג. רבי שמעון בר יוחאי זיע"א (יא-יג). ד. אפשר לבזבז יותר מחומש לצורך תלמידי חכמים (אות טו). ה. רבנו חי טייב לא מת זיע"א (טז-כא). ו. רבנו חיים חורי (כב-כד). ז. מוסדות "אור המאיר" אלעד (אות כה).

"ואמרתם כה לחי"

א. את הפיוט הזה ["ואמרתם כה לחי"] ששר הפייטן ר' כפיר פרטוש הי"ד חיבר רבי יוסף חיים ע"ה בגיל 36. הוא בא מבבל לא"י לבקר בקברו של רשב"י, ושם נחה עליו הרוח וכתב את הפיוט הזה. הוא מומחה לפיוטים. יודע לכתוב פיוט ברוח שירה. "חננו י-ה חננו בזכות רחל אמנו". מיוחד במינו. או "בזכות משה רבנו" (בתיקון שבעה באדר). הוא כתב מאתים פיוטים, ונשארו לנו מהם חמשים. ככה אומרים.

רבי מאיר בעל הנס זיע"א

ב. השבוע יש לנו ארבעה גדולי עולם, שהפטירה שלהם קרובה אחד לשני. הראשון - רבי מאיר בעל הנס, והשני - רשב"י. ובאמצע - בין רבי מאיר לרבי שמעון - יש רבי חי טייב לא מת¹. זה הלילה הזה. ואחר כך - אחרון חביב - רבי חיים חורי. הוא נפטר ביום כ"ה באייר תשי"ז, (מלחמת ששת הימים פרצה ביום כ"ו באייר תשכ"ז, והוא נפטר עשר שנים ויום אחד לפני שפרצה המלחמה), והיו כמה נסים שמשפרים עליו בצורה מיוחדת. אנחנו נדבר על כל אחד מהם כי מצוה לספר במעשה צדיקים. הבעל שם טוב אומר שמי שמשפר במעשה צדיקים כאילו עוסק במעשי מרכבה! זה לא מלה פשוטה, "כאילו עוסק במעשי מרכבה", כי הצדיקים הם המרכבה! רבי מאיר בעל הנס. אנחנו לא יודעים מי זה שנקרא "רבי מאיר בעל הנס". יש אומרים שזה חכם אחר שקראו לו בעל הנס, חכם שחיבר את

פיוט אקדמות. אבל זו השערה בעלמא, יותר מסתבר שרבי מאיר התנא זה רבי מאיר בעל הנס. ככה נראה מדברי הא"ר וככה מקובל מדורי דורות (עיינו בספר ה' נסי ח"ב חלק הש"ת סי' נ"ב). זה רבי מאיר של המשנה. יש לנו ספר מאיר בת עין, ויש בו משניות רבות שמוזכר בהם רבי מאיר. ויש גם סיפורים מיוחדים עליו. הוא היה חריף מאד, חכם גדול. כל פעם שהוא מדבר עם בן אדם, הוא מבין אותו בקריצת שפתיים.

"כי דור תהפכות המה"

ג. פעם אחת הלך הוא וחבריו - רבי יהודה ורבי יוסי - בשבת להתארח באיזו עיירה. ושם יש רק יהודי אחד ששמו "כידור". רבי מאיר אמר לו: מה השם שלך? אמר לו: כידור. רבי מאיר אמר בלבו, כידור - "כי דור תהפכות המה". (דברים ל"ב כ). ואילו רבי יהודה ורבי יוסי אמרו מה יכול להיות? כידור - מופת הדור... אז רבי מאיר אמר אני לא אפקיד את ממוני אצלו, ואילו רבי יהודה ורבי יוסי אמרו שהוא נראה אדם טוב, נתן לנו בשבת לאכול אצלו, הוא בסדר. נתנו לו. אמרו לו: תשמור לנו על הכסף. אמר להם: ודאי שאני אשמור על הכסף. במוצאי שבת באו אליו, אמרו לו: איפה הכסף? אמר להם: איזה כסף? מה כסף? אתם רוצים לשלם על האוכל שאכלתם? לא צריך, אני מוחל לכם... אמרו לו: מה מוחל לנו? אנחנו הפקדנו בידך כסף! אמר להם: לא הפקדתם כלום. הלכו לרבי מאיר, אמרו לו: מה נעשה? אמר להם: אני כבר לא האמנתי לו, נתתי את הכסף שלי במקום אחר. באיזה מקום? בבית הקברות של אביו של כידור. הלכתי לבית הקברות, ומצאתי בהזדמנות פה נמצא אביו של כידור. זה מקום טוב [והנחתי שם הכסף]. אבל לא הניח לי הרשע הזה, בא בחלום לבנו בליל שבת ואמר לו: תדע לך, שיש הרבה כסף על ידי, תקח אותו. וכידור ראה שרבי מאיר חכם, הלך אליו ואמר לו: תראה, חלמתי ככה, מה אתה אומר? אמר לו: חלומות של 'בי שמשי' לא מעלים ולא מורידים. רבי מאיר לא היה מאמין בחלומות בכלל (עיינו בגיטין דף נ"ב ע"א, כמו שהרמב"ם לא מאמין בחלומות), אבל אם יאמר לו: אני לא מאמין בחלומות, הוא יאמר לו: אתה לא נורמלי, כולם מאמינים בחלומות³. אז הוא אמר לו: "חלמא דבי שמשי" - חלומות של ליל שבת לא שוים. למה? כי בליל שבת אדם אוכל 'כיפתא' ו'עצידיא' וכל מיני דברים, אז הם מעלים לו את האוכל לגרון שלו, ומתחיל לחלום ולחלום... אמר לו טוב. ורבי מאיר חשב שבכל זאת ילך לשם, מה עשה? הלך לשם כל היום כולו, (לא היה מגני שם), התפלל בבית הקברות על יד

2. החתם סופר פעם כתב (בחלק אבן העזר ח"ב סי' כ"ב) איך באמת ידע רבי מאיר שזה אדם רשע, הרי יש עוד פסוק אחר "כי דור ישירים יבורך" אבל במחילת כבודו אין פסוק כזה, יש פסוק "גבור בארץ יהיה זרעו דור ישירים יבורך" (תהלים קי"ב). אין בו מלת כי. הערת פנים בזה (בספר דרכי העיון מאמר ב'), ואמרו לי שכבר הרגישו בזה חכמי האשכנזים (תלמידי החת"ס בספר ליקוטי חבר בן חיים ח"ה דף מ"ג ע"ב). כשאדם חושב על דבר, הוא יכול לדמיין דבר לא מדויק. אין 'כידור' בתנ"ך אף פעם, רק "כי דור תהפכות המה".
3. בגר"באם אתה שומע: 'חכם' תפתור לנו. ואתה לא יודע, אומרים לך: מה, אתה לא יודע לפתור? יוסף הצדיק היה פותר חלומות, למה אתה לא יודע?... החלומות של יוסף הצדיק, ושל פרה, יותר טובים מכל החלומות של היום...

שולמית ברכה טובה תחיל בת הרבנית אסתר (חיה) לויזה ע"ה.

לע"נ אבי הישיבה הרה"צ רבי בנימין הכהן בן מברכה זצ"ל.

עיצוב גרפי: תא"ל 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י-ם:	18:52	20:07
ת"א:	19:09	20:10
חיפה:	19:00	20:11
ב"ש:	19:07	20:08

אבא של כידור, רחוק מעט, ומידי פעם הסתכל שאף אחד לא בא, ובמוצאי שבת אמר: 'המבדיל בין קודש לחול' ולקח את הכסף, והם נפלו.

עדשים סימן

ד. אמרו לו: למה לא אמרת לנו? אמר להם: אני לא יכול לומר לכם, וכי אני יכול להחזיק אותו ברשע? אני לא מכיר אותו, אני רק אמרתי בלבי שיש פסוק "כי דור תהפוכות". אני לא נתתי לו את הכסף שלי. מה עשו? הלכו למחרת לשוק והתחילו לדבר אתו על דא ועל הא ועל דא, וראו שיש לו קצת עדשים על השפתים שלו. הלכו לאשתו ואמרו לה: בעלך אמר שתנני לנו את הכסף, וסימן לדבר, שהיום אכל עדשים. אז היא האמינה ונתנה להם את הכסף. כשהוא חזר הביתה, היא באה אליו ואמרה לו: אתה צריך לפרסם לכולם שאכלת עדשים? זה מאכל של עניים, למה אתה צריך לומר דבר כזה?! אמר לה: מה? מי אמר שאכלתי עדשים?! אמרה לו: הם אמרו. נתן לה מכות רצח [ומתה]. ומזה אמרו שמי שלא עשה מים אחרונים, יכול לגרום מיתה⁴. (יומא דף פ"ג ע"ב). אז רבי מאיר בחכמתו הציל את עצמו. הוא שמע והבין.

יעקב אבינו נתן מעשר מדויק גם מבניו

ה. רבי מאיר היו שואלים אותו שאלות, ותוך כדי דיבור מוצא תשובה. בא אליו משהו ואמר לו: יעקב אבינו הבטיח "וכל אשר נתן לי עשר אעשרנו לך" (בראשית כ"ח, כ"ב), והוא נולדו לו שנים עשר ילדים, איפה המעשר מהילדים? המעשר זה אחד נקודה שנים, והוא נתן בסך הכל רק את לוי. זה אחד. איפה עוד אפס נקודה שנים? איך יביא 0.2... אבל הוא רצה תשובה. אמר לו: בוא אגיד לך, יש לו עוד שני בנים שאתה לא ידעת מהם – "אפרים ומנשה כראובן ושמועון יהיו לי" (בראשית מ"ח ה'). אז יש לו ארבעה עשר ילדים. אמר לו: קל וחומר, אם כן, יש לו ארבעה עשר, והוא נתן רק את לוי, זה גזל! אמר לו: יש לו ארבע נשים, ולכל אחת יש בן בכור, והבכור קודש. ככה ידוע. כתוב: "וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עולות" (שמות כ"ד ה'), ואמרו בגמרא (זבחים דף ק"ב ע"ב) שאלה הבכורות. לפני שעשו את העגל, הבכורות היו צריכים לעבוד בבית המקדש והיו עושים קרבנות. נערי בני ישראל אלו הבכורות. אם כן יש לו ארבע נשים וארבעה עשר ילדים, תוריד ארבעה בכורות נשארו עשר, מעשר תיקח אחד, זה מעשר בדיק. (בראשית רבה פרשה ע' אות ה'). תמיד היתה לו תשובה ברורה.

איני זז מכאן ללא חברי "כי-טוב"

ו. פעם רבי מאיר בא לאיזה בית מלון, ואמר לו בעל המלון: אנו רגילים להחליף אורחים בשעה שתיים בלילה. אמר לו: למה? אמר לו: ככה המנהג כאן, בשעה שתיים הולכים אלה שיושבים כאן, ובאים אנשים אחרים. "ויעמד אחרים תחתם" (איוב ל"ד, כ"ד). אמר לו רבי מאיר: אבל יש לי חבר שאני לא יכול לזוז בלעדיו. אמר לו: מה שם החבר שלך? אמר לו כי טוב. זה שם יפה... הלך בעל בית המלון וחיפש את כי טוב בכל העיר. אמר לו: איפה החבר הזה? אמר לו: הוא נמצא בבית הכנסת. הלך לבית הכנסת והתחיל לצעוק "כי טוב", "כי טוב". ובית כנסת נעול על דלתים ובריה, אף אחד לא עונה. מה נעשה עכשיו?! רבי מאיר חיכה עד אור הבוקר, ובא לצאת. אמר לו: איפה כי טוב שלך? אמר לו: כי טוב שלי הגיע – "וירא אלקים את האור כי טוב" (בראשית א', ד)... זה החבר הטוב ביותר שלי. רבי מאיר ידע (או הבין) שהבן אדם הזה גזלן, וכל מי שיבוא אליו הוא מוציא אותו באמצע הלילה החוצה, והוא יש לו קשר עם לסטים שלוקחים את הכל ואחר כך מתחלקים אתו. אז אמר לו: מה אתה בא לרמות אותי? "ערום ראה רעה ונסתר, ופתים עברו ונענשו" (משלי כ"ב, ג'). אמר לו: יש לי חבר ששמו כי טוב... (בראשית רבה פרשה צ"ב אות ו'). כל דבר ודבר מוצא לו תשובה, מוצא לו תירוץ, מוצא לו הסבר.

לא תכנסי לכאן עד שתרוקי בפניו של רבי מאיר!

ז. היה נותן שלוש מאות משלי שועלים, לא בבת אחת כמובן... בליל שבת גומרים את תפלת ערבית והוא מתחיל לומר משלים, היה מומחה למשלים. יש לו שלש מאות משלי שועלים, ונשארו לנו רק שלושה. ככה מביא רבי יוחנן בסנהדרין (דף ט"ל ע"א) ורש"י (שם) הביא את השלושה האלה. אז הוא היה דורש, והיו משלים יפים מאוד, ידע לתת אותם בטוב טעם. ולמה הוא עשה את זה? כנראה היו אנשים שבאו לבית הכנסת מאוחר⁵, כל מי שעדיין לא התפלל, שיתפלל. ומי שהתפלל – שיקשיב

4. ולכן חסידי חב"ד כשעושים מים אחרונים רוצים את השפתים, כדי שלא יקרה להם מה שקרה לכידור. אבל לא עושים ככה, כי מים אחרונים זה חלק של סטרא אחרא, לא ניתן ממנו הרבה. אבל יש דעה כזו.

5. אנוחנו נוהגים לומר פרק "במה מדליקין" בתחלת התפלה בליל שבת, והאשכנזים נהגו

למשלים. והיה "לוקח נפשות חכם" (משלי י"א, ל). היו מקשיבים לו. והנה הייתה שם אשה אחת שהייתה שומעת כל הזמן את הדרשות שלו, בליל שבת אחד שמעה את הדרשות ונשארה הרבה זמן, כשחזרה הביתה הנרות עמדו לכבות. ובעלה היה כעסן, אמר לה: ככה את עושה? את באה עכשיו כדי שנאכל עכשיו בחושך ובאפילה?! "כי בחושך בא ובחושך ילך ובחושך שמו יכוסה" (ע"פ קהלת ו', ד). למה את עושה כך?! אמרה לו: יש דרשות כל כך יפות, חבל שאתה לא באת... אמר לה: חבל או לא חבל, לא תכנסי לכאן עד שתרוקי בפניו של רבי מאיר! מי זה רבי מאיר הזה שמבלבל את המח בדרשות ובספורי סבתא?! תקחי ספר "נפלאים מעשיך" ו"משל ונמשל" – מלא משלים, ותקראי בו כל השבת כולה. למה את יושבת שם?! נשבע שהיא לא תחזור הביתה עד שהיא תלך ותרוק בפניו של רבי מאיר.

אמרת לי לרוק פעם אחת, ואני רקתי שבע פעמים

ח. איך היא תעשה דבר כזה?! חברותיה אמרו לה: למה את ככה בחוץ? אמרה להם: ככה גזר עלי בעלי, מה נעשה לו?! "אשה כשרה בנשים זו שעושה רצון בעלה" (תנא דבי אליהו רבא פרק ט'). בעלי אמר לי שאני לא אבוא הביתה, עד שאני אעשה לרבי מאיר 'טפו' 'טפו' 'טפו'. רבי מאיר הרגיש (או שמע), אז הוא אמר בשיעור הבא ככה: יש לי כאבי עיניים, ושמעתי שיש תרופה טובה מאד לעיניים, לרוק על העיניים שבע פעמים. יש בכך אשה שיודעת ללחוץ על העיניים? דחפו אותה, אמרו לה: הנה הרב אומר, לכי. אמרה להם: אבל אני לא יודעת ללחוץ. אמר לה הרב: בואי גברת. אמרה לו: אני לא יודעת נוסח הלחש לעין הרע... (זה כתוב בספר של הרב חיד"א (בספר כף אחת) "משביע אני עליכם, עינא אוכמא, עינא צהובא, עינא תכלתא, עינא... עינא... עינא..."). אמר לה: את לא צריכה לומר את הנוסח, רק תרוקי שבע פעמים ותצאי יד חובלה. הלכה אליו "ברחימו ודחילו ורחימו" וירקה. אחרי שגמרה לרוק שבע פעמים, אמר לה רבי מאיר: תגידי לבעלך, אתה אמרת לי לרוק פעם אחת, ואני רקתי שבע פעמים...

ענוה חכמה ופקחות

ט. מזה הבינו התלמידים שהכל היה סתם. אמרו לו: וכי מותר לך לעשות ככה לבוזת את התורה? אמר להם הקב"ה ביזה (חס וחלילה) את עצמו בנוסח של סוטה, "אם לא שכב איש אותך", "זאת כי טיטת תחת אישך וכי נטמאת... יתן ה' אותך לאלה ולשבועה בתוך עמך, בתת ה' את ירכך נופלת ואת בטנג צבה". (במדבר ה', ט-כ"א). שם הו"ה נכתב פעמיים, ומוחקים את זה במי המרים. אם הוא עשה את זה בשביל לעשות שלום, אני לא אעשה את זה בשביל שלום?! ככה היה רבי מאיר, היה עניו, והיה מיוחד.

החמיר כדעת חבריו שחלקו עליו

י. כאשר יש איזו הלכה, ויש בה מחלוקת בינו לבין הרבנים, הוא היה מחמיר כדעת הרבנים. חכמים אסרו לטרוף יין ושמן לחולה מעיים, לעררב יין ושמן זה ירגיע את המעיים, ורבי מאיר מתיר. מי שישאל אותו שאלה כזו, יאמר לו: לדעתי מותר. אבל פעם אחת הרגיש במעיו, אמר להם: אל תעשו כלום. אמר לו: למה? אמר להם: כי חברי חולקים עלי. אמרו לו: אבל אתה סובר שמוותר? אמר להם: אני סובר שמוותר, אבל אני אעשה גנד חברי?! אני לא אעשה את זה (שבת דף קל"ד ע"א). זה מיוחד במינו. ענוה וחכמה ופקחות, ולצאת ידי חובה של כולם. ככה היה רבי מאיר. וכתוב בגמרא (עירובין דף י"ג ע"ב) שלא עמדו חבריו על סוף דעתו. כאשר הוא אומר דבר ומסביר דבר, אומר: אפשר לומר עוד סברא אחרת, ואומר עוד סברא אחרת. אז מה הסוף? תלכו אחר הרוב.

רבי שמעון בר יוחאי זיע"א

יא. לעומת זה רבי שמעון היה אחרת. רבי שמעון היה תקיף מאד. פעם היו בעל ואשתו, והאשה הכינה אוכל "לא אליכם כל עוברי דרך" (איכה א', י"ב)... והבעל לא רוצה לאכול, איזה אוכל זה? אמר לה: את לא תכנסי הביתה, עד שתטעימי ממנו לומר את זה אחרי התפלה. אבל למה אומרים את זה אחרי התפלה? מרן כתב (בב"י סי ע"ד) בשביל מה לומר אחרי התפלה? הרי כבר הדלקת בלכש ובחוסן ובלכל, בשביל מה תאמר שאין מדליקין בזה? הרי כבר הדלקנו וזהו, מה לעשות? לכן לפני התפלה צריך לומר את זה, ככה צריך להיות. והגר"א (שם) כותב את זה בשתי מלים בר"ת – "דלאח"כ מנ"מ" – דלאחר כך מאי נפקא מינה? – אם אתה קורא "במה מדליקין" אחרי התפלה, אין מה לעשות. אבל הרב עובדיה ע"ה (חוון עובדיה שבת-א עמ' של"א) גילה דבר פלא, שבתשובות הגאונים כתוב שהיו אומרים במה מדליקין אחרי התפלה, כדי שאלה שבאו אחרי התפלה ישבו ויתפללו. הם באים מאוחר, כדי שלא יפסידו את התפלה קוראים את זה. ואם כולם יצאו מוקדם זו סכנה לנשארם, ידלגו תפלה – לא טוב. אז עשו להם "במה מדליקין" בשביל זה. ובימי רבי מאיר עשו דבר עוד יותר טוב, היה מספר להם משלים.

טובה בכלל⁸. וכתב סיפור על רבי מאיר שהוא נכשל באשת איש. מאיפה מצאת את הסיפור הזה? מצא אותו באיזה ספר - "חיבור יפה מהישועה", מתקופת הגאונים. אבל זה סיפור מזויף מתוכו, בלי להוכיח ממקומות אחרים. ואע"פ שזה לא מובא במדרש ובגמרא, הוא אומר: ככה כתוב בספר מתקופת הגאונים. אבל קודם כל, יכול להיות שזה הוספה של מישור, כי הסיפור כולו מזויף מתוכו. הוא מעתיק אותו מספר "סדר הדורות", וחוזר עליו פעמיים בספרים שלו, יש לו ספר "חכמים, תנאים ואמוראים". וכל מה שאומרים חכמים הוא לא מאמין להם, אם כתוב בדברי חכמים שאלכסנדר מוקדון השתחוה לפני כהן גדול (יומא דף ס"ט ע"א, וזה כתוב גם בגמילת תענית) הוא לא מביא את הסיפור הזה, זה לא מעניין אותו, זה לא יכול להיות... ככה הוא סובר⁹.

אפשר לבזבז יותר מחומש לצורך תלמידי חכמים

טו. רבי מאיר היה חסיד וצדיק וקדוש. היה כותב ספרים, תפליין ומזוזות, ומהריון שלו היה הולך שליש לתלמידי חכמים (קהלת רבה פ"ב אות כ"ב). בגמרא (כתובות דף ג' ע"א) כתוב לתת חומש, ואילו הוא היה עושה שליש. וזו ראייה לדברי השיטה מקובצת בכתובות (שם) שמה שאמרו "המבזבז אל יבזבז יותר מחומש", זה דוקא על סתם עניים, אבל אם אתה נותן לתורה תיתן אפילו יותר. ויש לזה ראייה מכאן, וזו ראייה יפה מאד, אח"כ ראייתו שהרב עובדיה הרגישי בראיה הזאת.

רבנו חי טייב לא מת זיע"א

טז. באמצע, בט"ז באיר, יש הלולא של רבי חי טייב, זה הערב, מי שרוצה לזכות באיזה זכות של רבי חי טייב, ידליק נר הערב או מחר בבוקר לע"נ רבי חי טייב (אני לא יודע מה שם אמר). והתואר הזה "רבי חי טייב לא מת" מוזר, לא נשמע בגמרא חכם שנקרא "לא מת", לא תנא ולא אמורא, שום דבר. אבל כתוב (תענית דף ה' ע"ב) "יעקב אבינו לא מת", ומצאתי ש"רבי חי טייב" (251) בגימטריא "יעקב אבינו!" (251) אז הוא זכה לדבר הזה. ואיך הוא זכה? אומרים שמישהו כתב על הקבר שלו "מת בשנה פלונית ביום פלוני". והרב בא אליו בחלום ורצה לחנוק אותו, אמר לו: אתה לא יודע ש"צדיקים במיתתן קרויין חיים" (ברכות דף ח"י ע"א)? איך אתה כותב לי ככה? אמר לו: טוב, אני אכתוב "לא מת". והיו כאלה שהעידו לי שראו את המלה "לא" בין השורות. יעקב אבינו לא מת, וגם רבי חי טייב לא מת.

תחיי 100 שנה

יז. והנה החכם הזה, היה מיוחד במינו. היה עני, ומידי פעם אנשים היו נותנים לו כסף, כי היו יודעים שהברכה שלו ברכה נפלאה. פעם הייתה לו משרתת אחת יהודיה, ואמרה לו: אני רוצה לרכוש ימים. אמר לה: שתחיי מאה שנה. וכאשר הוא נפטר היא הייתה בת 45, וכאשר הגיעה לגיל מאה פחות קצת, ולא חשה בטוב, אמרה: הוא הבטיח לי מאה, ואני עוד לא הגעתי לזה. אבל אח"כ ראתה את אחד מהנכדים שלה שחלה, אמרה: טוב, אני מוותרת לו, והיא נפטרה. נפטרה בגיל מבוגר, כי הברכה של רבי חי טייב הייתה נפלאה מאד, הברכות שלו היו מיוחדות.

"טוב עין הוא יבורך"

יח. פעם הלך בערב חג השבועות, וראה מישהו שמכר את התכשיטים של אשתו, כדי לעשות סעודה של ליל שבועות בביתו. (ככה היו נוהגים, שהעשירים היו עושים סעודה בבית, ומזמינים לתלמידי חכמים). ובה אליו הרב וביקש ממנו: תביא לי את כל הכסף שלך.

- הוא כתב פעם, הנביא הטעה... והסיפור שהוא כותב (מלכים ב- בפרק ג) על יהורם בן אחאב הוא לא נכון, זה קרה למישהו אחר. מאיפה אתה יודע? על פי השערה שלו... ככה עושים!?
- וככה הסיפור שהוא מביא על רבי מאיר. פעם אחת הוא התארח בבית יהודה הטבח והשתכר, והאישה לא בביתו, ואשתו של יהודה פיתתה ונכשל בה. למחרת היא אמרה לו: נכשלת בי והביאה לו סימנים, והוא היה בצער גדול. אמר: מה אני אעשה? הלכו לראש ישיבת בבל. וראש ישיבת בבל אמר שהתקין שלו שילך לגוב האריות. אם האריות נגעו בו - אז שימות כפרה, ואם לא נגעו בו - סימן שהוא צדיק. ומה היה בסוף? מספרים שם שביללה ראשון באו אריות, הריחו אותו וחזרו. בלילה שני באו עוד פעם ולא עשו כלום. בלילה השלישי בא אריה אחד, נתן לו מכה על הצלע שלו, ולקחו אותו הרופאים לטפל בו. והוא מאמין בסיפור הזה, ואומר שרבי מאיר נכשל. אבל זה סיפור מזויף. קודם כל איך לאשה שפתתה אין כלום, והוא צריך להיכנס לגוב האריות!? הרי כתוב בתורה (ויקרא כ"י) "מות יומת הנואף והנואפת", לא קרה לה כלום, והוא נענש? וכל שכן שהוא היה שכיור כלום. דבר שני, מה עם איסור יחוד? איך הוא יכול להיות בבית אחד והאשה נמצאת שם? זה לא יכול להיות. ודבר שלישי, למה הוא הלך לראש ישיבה בבבל? הרי רבי מאיר היה תלמיד של רבי עקיבא, מה הכניס אותו לראש ישיבת בבל? הסיפור הזה שקר. מזויף ומוכחש מתוכו מראשו ועד סופו! בספר שלי שקיבלתי במתנה מרבי שלמה קרע, כתבתי שם: זה זיוף ראשון, והזיוף השני וכו'. והתמוה מכל שכתוב שם שרבי מאיר בא לעשות את החגים בירושלים, ולכן מפורים כבר היה בביתו של יהודה. רבי מאיר יעשה חגים בירושלים? הרי כבר נחרב הבית, איזה חגים יעשה בירושלים? ולמה שמפורים הוא ישרא בביתו של יהודה? מפורים עד פסח, מי שומר עליו? זה מזויף, בני אדם מחפשים עלילות, מחפשים שטויות והכלים.

לשני חכמים בבית המדרש - רבי יהודה ורבי שמעון! ואם לא, לא תכנסי הביתה. הלכה מסכנה עם הצלחת ואמרה: רבותי, תטעמו מזה. אמרו לה: מה קרה לך? אמרה להם: בעלי אמר שאני בחרם ובנידוי אם לא תטעמו את האוכל הזה. רבי יהודה אמר, לעשות שלום מותר. אז הוא לקח וטעם, אמר "איזה אוכל יפה"... רבי שמעון אמר: לא, אני לא אוכל! "ימותו כל בני אלמנה ואל יזוז שמעון ממקומו". כלומר שבעלה ימות, והיא תהיה אלמנה, והבנים שלה גם כן ימותו! "ימותו כל בני אלמנה ואני לא זז ממקומי". היא עושה צחוק מהתורה! בעלה עושה צחוק מהתורה! היא עושה אוכל לא טוב ורבי שמעון צריך לאכול! אני לא חייב לאכול! זה גמרא בנדרים (דף ס"ו ע"ב). ואילו רבי יהודה אכל. רבי יהודה היה בינוני, ורבי מאיר היה עניו מאד, ורבי שמעון היה תקיף מאד. יש גם תוספות בפסחים (דף נ"א ע"ב ד"ה אני) שרבי שמעון היה מיקל בהלכות שטהם בספיחי שביעית (ספיחי כרוב), שחכמים אסרו והוא מתיר, והוא היה אוכל. אז הוא ראה אדם אחד שהיה מלקט ספיחי שביעית, אמר לו: איך אתה מלקט? חברים שלי כולם אוסרים. אמר לו: כבודו מתיר. אמר לו: אני מתיר לעצמי, אני לא מתיר לך. אתה צריך לשמוע בקול הרוב. זה הפוך מרבי מאיר, רבי שמעון מתיר והוא אוכל, ואחרים אסרו להם לאכול, כי דעת הרוב לאסור. אמר לו: "ופורץ גדר ישכנו נחש" (קהלת ח', "וכן הות ליה" - נשך אותו נחש. ככה התוספות מביאים (מהירושלמי ברכות פ"א ה"א). לא רצה להתיר לאחרים דבר שהוא במחלוקת, אבל לעצמו הוא מתיר. ורבי מאיר לאחרים מתיר, אבל לעצמו אוסר. אז זה שני עולמות הפוכים.

רבי שמעון נהפך מ"גבורה" ל"חסד"

יב. מי שידוע את הספירות של העומר, וידע שיליל כ"ט לעומר - ההילולא דרבי מאיר - זה חסד שבהוד. זה חסד כי כולו חסדים. והילולא דרבי שמעון, ל"ג לעומר זה הוד שבהוד. והוד שבהוד זו גבורה של גבורה. ההוד נמשך מהגבורה. למה? חסד מימין, וגבורה משמאל, ותפארת באמצע. אחר כך נצח מימין הוד משמאל. ההוד מתחת לגבורה. אז הוד שבהוד, זה גבורה ממש. רבי שמעון היה גבורה, ולמה אנוכח כל כך שמחים ברבי שמעון וכולם באים אליו? אלא רבי שמעון אחרי שהלך למערה נהפך לגמרי מ"גבורה" ל"חסד". איך אנוכח יודעים? כי כאשר יצאו מהמערה, כל מקום שנתנו עיניהם מיד נשרף, ויצאה בת קול ואמרה: להחריב עולמי יצאתם? חזרו למערתכם! מה אתם רוצים? בני אדם צריכים לעבוד, מה לעשות? אם כולם ישבו וילמדו תורה, לא יהיה להם מה לאכול, עד שיבוא להם חרוב דרך נס... ואח"כ חזרו למערה למשך שנים עשר חודש, אמרו: "משפט רשעים בגיהנום שנים עשר חודש" (עידית פ"ב משנה ג'), אחרי שנה יצאו, ורבי אלעזר היה תקיף יותר מאביו, אמר: מה זה? מניחים חיי עולם ועוסקים בחיי שעה? אמר לו רבי שמעון: תהיה רגוע, אל תעשה ככה, הקב"ה רוצה שהעולם שלו יתישב. תוך כדי כך מצאו יהודי אחד שהלך עם שתי אגודות הדס. אמרו לו: למה יש לך שתי אגודות הדס? אמר להם: היום ערב שבת, כדי לברך בורא עצי בשמים. אמרו לו: ולמה לא אגודה אחת? ענה להם: אחת כנגד "זכור" ואחת כנגד "שמור". רבי שמעון שמה, אמר לבנו: תראה כמה ישראל מחבבים את המצוות. (שבת דף ל"ג ע"ב).

"יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין"

יג. רבי שמעון אמר (סוכה דף מ"ה ע"ב): "יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין". למה? כי אדם מורכב מגוף ונשמה. ורבי שמעון סובר (שבת דף צ"ג ע"א) שאם שני אנשים עשו חילול שבת, אפילו שכל אחד מהם לא יכול לעשות אותה לבד, הם פטורים. כי כל אחד עשה חצי מלאכה, לא עשה כלום. וככה בדיוק הגוף והנשמה, גוף בלי נשמה לא יכול לעשות חילול שבת, ונשמה בלי גוף אותו דבר, כשיצטרפו שניהם לאדם אחד ויחלל שבת, או יעשה עבירה כל שהיא, זה גוף ונשמה ביחד, לכן פטורים. וזה מה שאמר: "יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין", זה דברי רבי שמעון. כי רבי שמעון הכיר את המגבלות של בני האדם, ותמיד דיבר עליהם רק טוב. מאיפה למד את זה? אחרי שלש עשרה שנה במערה אמר: אני לא יכול לדבר רע. צריך תמיד ללמד זכות על ישראל, ככה היה רבי שמעון, מלמד זכות על ישראל⁷.

מזויף מתוכו

- יש דבר אחד שצריך להתריע עליו. יש ד"ר אחד, שמו ד"ר בנימין (בני) לאו, (קרוב משפחה רחוק של הרב ישראל מאיר לאו שיהיה בריא), אבל הוא הלך בדרך לא טובה.
- לפני שלוש שנים היה קורונה, והיה על ידי הבית שלנו שיר ששירים האשכנזים "רבי שימן, סומכים עליו בשעת הדחק". מה זה רבי שימן? כי הם שופכים הרבה שמן... לא, זה שמעון, אבל הם לא מבטאים את העניין...
- היה פעם האדמו"ר מבבל שבא מאירופה אחרי השואה, ואחרי שכל הבנים שלו בעוונות הלכו שם, כל פעם שהיה שומע מכונית עוברת בשבת היה שואל: מי עשה את זה, למה עוברים כאן? אומרים לו: רבי, אלו ציונים. אמר להם: לא, זה של אשה יולדת או אדם חולה, אל תגידו לי דברים רעים על ישראל! די. דיברנו עליהם, ותראו מה שקרה לנו ולהם בשואה. צריך תמיד ללמד זכות על ישראל

מוסדות "אור המאיר" אלעד

כה. וכאן רוצים להאיר את העולם, בשיבת "אור המאיר". מי שרוצה להיות שותף, ולקנות כרטיס אחד, או שני כרטיסים, או ארבעה כרטיסים, או עשרה כרטיסים, עושים מעמד תפלה והנחת אבן הפינה, בהילולא של רבי חיים חורי (בכ"ה אייר), בעוד עשרה ימים בערך, לכן כדאי שכל אחד ואחד שיכול לתרום, ויבוא למעמד הנחת אבן הפינה. וזה לא יקר כל כך, אנחנו לא עושים רעש גדול מזה, כל כרטיס 660 ₪ - "יושב בסתר עליון" (תהלים צ"א א). השבוע הזה אחד היה מדיק מודעות, ובא אליו אשכנזי אחד, אמר לו: מה זה, מוסדות של הרב מאוזוז? אמר לו: כן, אמר לו: קח 660. מי שנתן למוסדות של תורה יהיו לו רווחים, אנחנו לא עושים מזה רווחים. צריכים להגדיל תורה ולהאדירה¹³. כל אחד מתלבש עלי כאילו אני מביא כספים, אני לא מביא כלום. אבל כדאי שכל אחד ואחד יקח על עצמו. וזכות רבי חיים חורי והבן שלו רבי ינון תגן עליכם ועל כל בני משפחתכם, בבריאות ונחת ואושר ועושר וכל טוב.

מי שברך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא ברך את כל הקהל הקדוש הזה גדולים וקטנים, הם ומשפחתם וכל אשר להם, כל אלה ששומעים כאן, והשומעים ב"קול ברמה", או שקוראים אח"כ בעלון, כולם ביחד ישאו ברכה מאלוקי המערכה, מראש מקדם נסוכה. כל מי שעוזר לתורה הקב"ה יתן לו כל משאלות לבו לטובה. אמן כן יהי רצון.

א-ל מלא רחמים יתמלא ברחמים על נפש רוח ונשמת המנוח רבי מנשה חדאד (אחיו של רבי יוסף יבדל לחיים ארוכים), שבוע שעבר אמרו שהוא לא מרגיש טוב, והשבוע שבק חיים לכל חי. רוח ה' תניחנו בגן עדן, ותהיה נשמתו צרורה בצרור החיים, אמן כן יהי רצון.

צדיק גדול. אמרו לה: זוהי, ורצו לעבור עם הטנק מעל הקבר ולהרוס אותו. והנה הטנק נעצר שם, באו כל טובי הטכנאים הגרמנים ואמרו שאין מה לעשות. והטנק הזה נשאר שם שנים רבות, עד שפינו אותו. יש שיר בערבית שכתוב בו: הטנק אצלך מזכרת". אטנק ענדך סוביניר", פירוש מזכרת, שלא יכלו לעבור הלאה.

13. ב"ה זכינו שראש העיר אלעד אוהב את הישיבה הזאת "אור המאיר" ומסתכל עליה בעין יפה. כל ראש עיר שם עד עכשיו גומר את הקייררה בסוף השנה. נכנס אחד ויוצא אחד.

פשוטה מאד, הוא נותן בעין יפה, אז ממילא כולם היו נותנים¹⁰. היה אדם גדול מאד, בא לארץ ישראל בגיל שבעים, ונפטר שנתיים אח"כ בגיל 72. והוא נפטר בכ"ה באייר תשי"ז, עשר שנים ויום אחד לפני מלחמת ששת הימים, וראו אותו במלחמה (בחלום אולי, איני יודע איך) שאומר: אני הולך לעזור לעם ישראל. היה אדם גדול מאד, ובנו רבי ינון היה גם כן מופלא בנסיים.

נפקדה בבן באותה שנה וקרא אותו "חיים" על שמו

כג. פעם אחת כתבו בעיתון על רבי חיים אחרי שנפטר, שאשה אחת מבאר שבע הייתה שמונה שנים בלי ילדים, וראתה בחלום חכם אחד. אמר לה: אני שמי חיים, אם תשמרי על הלכות טהרת המשפחה, יהיה לך בן השנה הזאת. והיא לא ידעה מה זה הלכות "טהרת המשפחה", ולא מי זה רבי חיים. היא קמה בבוקר, ושאלה את השכנות שלה: האם אתן יודעות מי זה רבי חיים? הראו לה תמונה שלו, ואמרה: זה הוא! אותו ראיתי, הוא אמר לי לשמור טהרת המשפחה, אבל מה זה טהרת המשפחה? הסבירו לה, אמרה: טוב, אני אעשה את זה. ובאותה שנה נפקדה בבן זכר, וקראה לו "חיים"¹¹.

"אשיב ממצולות ים"

כד. היו אנשים צדיקים גמורים, המלה שלהם מיוחדת. היה את הקבר של רבי יוסף מערבי בדרום תוניסיה, (זה צדיק גדול שנפטר לפני כ-400 שנה, בשנת ש"פ), והיו הולכים לבקר אותו. והנה יום אחד הלך לשם רבי חיים, והילדים היו משחקים שם, וילד אחד נפל לבור של מים, ורבי חיים אמר לאמו של הילד: את תלכי לקברו של רבי יוסף מערבי ותתפללי, ואני כאן אתפלל, התפלל שם, והנה ראו גלים, עד שהילד עלה למעלה. אלו סיפורים ידועים, מוכרים ומפורסמים¹².

10. דרש עליו חכם אחד, אמר: יש גמרא בפסחים (דף ל"א ע"א) שאומרת ככה: "מוציאין מזה ונותנים לזה מדרבי נתן", רבי נתן אמר: אם ראובן חייב כסף לשמעון, ושמעון חייב כסף ללוי, לא עושים סיפור שלם, אלא מעבירים מיד מראובן ללוי. והוא אמר: "מוציאים מזה ונותנים לזה" - איך מוציאים כסף מיד העשירים? "מדרבי - נתן", שאם הרבי בעצמו נותן, אז כולם מתביישים ונותנים...

11. הסיפור הזה כתוב ב"ידועות אחרונות", עיתון לא דתי. אבל יש ספר "חיי חיים", שערך אותו רבי שושן חורי, הנכד של רבי חיים, והוא צילם שם את הקטע מ"ידועות".

12. היה עוד דבר, הגרמנים ימח שמם רצו להרוס את הקבר של רבי יוסף מערבי, אבל הם שאלו שם דרך ערבי אחד, את האשה שמשגיחה על הקבר: מי זה שקבור כאן? אמרה להם: זה

במלאת 66 שנים לספירת מדרגו ורבנו הצדיק הקדוש זצוק"ל

הילולת רבנו חיים חורי

העליה לציון הצדיק תתקיים אי"ה
בחסות כ"ר חוביק דוילוביץ, ראש העיר באר שבע
המועצה הרוחנית באר שבע

**ביום שני
כ"ד אייר תשפ"ג
15/05/23**

בבית העלמין הישן באר שבע

הרב יצחק דובי שליט"א ראב"ד חוביק הראשון של ב"ש
הרב יום טוב שליט"א הרב של שני רמות
כ"ר יחזקאל דובי ח"ר מועצה הרוחנית ב"ש
רבנים: סניג ראש העיר / חברי מועצת העיר / חברי כנסת

תזמורת פייטנים ידועים ילוו את אירועי ההילולה

העברת שמות לברכה או נשיה בשידור חי ביום ההילולה בטל: 05-6230858
לתיאום הקמת דוכנים ביום ההילולה בטל: 050-8754456

בדוכנים הבאים בשם ה'
ישיבת רבנו חיים חורי זצוק"ל

רח' שרף 8 / ת.ד. 155 ב"ש
טל: 05-6230858

מושב ועומד מהר סיני!

מעל 100,000 יהודים
כבר לובשים תכלת!

**מאות רבנים מובילים ומשפיעים
התחילו ללבוש תכלת!**

**8,250 בני תורה התחילו דרך פעילות 'זוכרתם'!
אין ישיבה בלי לובשי תכלת!**

למד את הסוגיא המרתקת הזו!
מצוות התכלת מחכה גם לך!

לקבלת צינור זמ זבל
בסכסוך אף חלום!!!
הפילה זה בביתו וכל הארץ

זוכרתם
דואר - אסיה - עשיר

לקבלת ההוכחות:
0799-1000-65

ומגדל חננאל עיר

מתוך שיחותיו ודרשותיו של מורנו ראש המוסדות הגאון הגדול רבי חננאל כהן שליט"א ראש ישיבת 'לבנימין אמר' ברכיה

על התורה ועל התפלה

אם¹ בחקותי תלכו ואת מצוותי תשמרו ועשיתם אותם (ויקרא כ"ג, ג).

"כך לומדים?!"

בזמן שלמדנו אצל מורנו הגאון רבנו משה הלוי זצ"ל דיני ספק ספיקא וחזקה, הוא הקשה לנו קושיא קשה כברזל ולא מצאנו ידינו ורגלינו, ובסוף השיעור כשעדיין לא נמצא התירוץ, הרב ביקש מאתנו לחזור למחר עם תירוץ. למחרת בשיעור, שאל אותנו הרב: "מצאתם תירוץ?". התלמידים ניסו את מזלם בכמה תירוצים, אבל הרב סתר את כל דבריהם, ואח"כ אמר תירוץ נפלא והדברים נעשו מחוורים וברורים. האמת מדברת בעד עצמה. אחר כך שאל אותנו מו"ר זכרונו לברכה: "כמה זמן ישבתם לחפש תירוץ?". התלמיד המרובה אמר שחיפש תירוץ במשך שעה. הרב לא היה מרוצה, אמר לנו: "כך לומדים?!" אני חזרתי לבית בחצות הלילה אחר שיעור שמסרתי, ומיד ישבתי ללמוד ביגיעה רבה שלוש שעות! ועם כל זה עדיין לא מצאתי תירוץ שהניח את דעתי. נשאתי עיני למרום והתפללתי: רבונו של עולם! בלי תירוץ אני לא הולך לישון! עזור לי להבין דברי תורתך! לאחר התפלה חזרתי והתבוננתי בסוגיא, והבריק בראשי התירוץ הזה.

הרב רמז על דרכו הזאת, כבר בהקדמתו לחלק הראשון של ספרו שו"ת תפלה למשה. הרב קרא לספר שלו כך, כיון שכאשר היה מגיע בלימוד למבוי סתום בלי פתרון, היה מתפלל לקב"ה שיזכה אותו להבין את התורה, אחר כך שם מטבע לצדקה, ובדרך כלל

1. נערך ע"י הרה"ג רבי יוסף חיים נחום שליט"א

בשורה משמחת
שישו ושמחו בשמחת התורה
בשורה משמחת לשוחרי תורה
יצא לאור הספר שרבים ציפו לו
כתר תורה
כולל תרי"ג חזקת ושב"ב חזקת דרכנו
ביאור כל מצוות ופסוקים הלכותיים בצורה
קלה הטוח לכל נפש. ובניית ללימוד
תורני מחדש בלייל חג השבועות

08-8651538

בלימוד היו הדברים מתבהרים. תמיד עם עמל ויגיעת התורה, צריך הרבה תפלה לבוורא עולם שנזכה להבין את התורה הקדושה.

חונן הדעת

כשהייתי נער, העתקתי הגהות של חכמי ג'רבא הקדמונים מספר "ליקוט הראובני" שהיה במהדורא מאד ישנה, והוא הגיע אלי מהספריה של מר זקני מרן רבי רחמים חי חויתה הכהן זצ"ל. אחת ההגהות היתה בכתב יד ישן ודהוי מאד שהיה קשה לפענוח, ולפני תפלת מנחה, פניתי למרן ראש הישיבה שליט"א ובקשתי שיעזור לי בפענוח ההגהה. הרב התבונן ולא מצא פתרון, ובקש ממני לבוא אליו אחר התפלה. כשנגשתי אח"כ לרב, הוא באר לי את הדברים היטב, וכשראה שאני לא מבין איך פתאום הכל ברור, אמר לי: "בתפלת לחש בברכת אתה חונן, ובקשתי על זה, ולאחריה עלה בלבי הפירוש הנכון". בשביל ללמוד טוב צריך להתפלל טוב.

ירבה בישיבה ויבקש רחמים

וזו גמרא מפורשת במסכת נדה (דף ע"ב): שאלו אנשי אלכסנדריא את רבי יהושע בן חנניא שנים עשר דברים, ומהם שלושה דברי דרך ארץ. אחד הדברים ששאלו אותו: "מה יעשה אדם ויחכם?". אמר להם: "ירבה בישיבה וימעט בסחורה". אמרו לו: "אבל הרבה עשו כך ולא הועיל להם". ענה להם רבי יהושע: "בבקש רחמים ממי שהחכמה שלו, שנאמר: 'כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה' (משלי ב', ו). שאלה הגמרא (עין רש"י), מה בא להשמיע לנו שירבה בישיבה, והרי הדבר תלוי ברחמים? אלא בא לומר, שתורה בלי תפלה לא מועילה, צריך גם תורה וגם תפלה.

ויש לזה רמז בפרשה שלנו. "אם בחקותי תלכו", פירש רש"י: שתהיו עמלים בתורה. המלה **בחקותי** עולה בגימטריא **התפלה**, לרמוז שיחד עם עמל התורה צריך תפלה, וכמו שאמר להם רבי יהושע בן חנניא: יבקש רחמים ממי שהחכמה שלו.

לרבות תלמידי חכמים

עוד יש לפרש פסוק זה בדרך אחרת, על פי מה שכתב מר זקני לבאר מאמר הנביא: "על מה אבדה הארץ על עזבם את תורת" (ירמיה ט"ו, ב). ומקשה הרב זצ"ל, לכאורה הפסוק היה צריך לומר "על עזבם תורת" ולמה אמר "את תורת"? אלא ידועה הגמרא בפסחים (דף כ"ב ע"ב) שרבי עקיבא דרש את הפסוק: "את ה' אלוקיך תירא" (דברים ו', ג), **את** לרבות תלמידי חכמים, כלומר שצריך לירא מתלמיד חכם כמו מהקב"ה בכיכול. אז אומר הרב ע"ה, שזהו מה שכתוב בפסוק "על עזבם את תורת", כלומר שעזבו את **האת** דהיינו שביו תלמידי חכמים (שבת ק"ט ע"ב).

עמל ומכבד העמלים

ובדרך הזאת אפשר גם להסביר את הפסוק בפרשתנו: "אם בחקותי תלכו ואת מצותי תשמרו". בדרך כלל במקום שיש אנשים בעלי בתים פשוטים (ככה קוראים להם העולם, אבל אין יחודי פשוט...), ויש שם תלמיד חכם אחד, כולם מכבדים ומעריכים אותו ומנסקים לו את היד וכו'. אבל במקום שיש כמה תלמידי חכמים ביחד, לפעמים הקנאה והשנאה והמחלוקת פורצים דוקא שם, ומדוע זה ככה? הרי אתם לומדים תורה ויודעים את הערך שלה, ולמה דוקא כאן יש מחלוקת? אלא התשובה היא פשוטה. אדם פשוט שמאמין בתורה ובחכמים, הוא יודע שהחכם זה משהו מעליו, ולכן הוא מכבד אותו כראוי, אבל במקום שיש הרבה תלמידי חכמים, מי שלא עבד על המדות שלו, אומר: אני ג' כ" תלמיד חכם! אפילו יותר גדול מהשני, אני יודע יותר טוב ממנו! או שאחד מבני הקהילה אומר: הרב שלי גדול יותר מהרב הזה! וממילא בגלל זה מגיעים לבזות חלילה האחד את רבותיו של האחר.

וזה מה שהפסוק אומר: "אם בחקותי תלכו ואת מצוותי תשמרו" כלומר אם כשתהיו עמלים בתורה תשמרו את מצוותי, שתזהרו לכבד תלמידי חכמים שנרמזים במילה **את**, אז תקבלו את הברכות האמורות כאן. לא בגלל שאתם עמלים בתורה, אתם ח"ו יכולים לבזות תלמידי חכמים! צריך לכבד אותם! וכמה שאדם מתייגע ועמל בתורה יותר, ככה הוא צריך לדעת מהו ערכם של תלמידי חכמים שלומדים ומתייגעים בתורה, ולכבד אותם כראוי.

מוסדות 'אור המאיר' אלעד
מתכבדים להזמין את הציבור הקדוש למעמד

הַנְּחִת אֲבֵן הַפִּנֵּה

לבנין המוסדות

והילולת רבי חיים חורי זיע"א
במעמד מרגן ורבנן גדולי הדור

מזן ראש ושיבה רבנו **מאיר מאזוז** שליט"א | מזן הראשון לציון ורבה הראשי של ירושלים רבנו **שלמה משה עמאר** שליט"א

ראש המוסדות חתנא דבי נשיאה הגאון הגדול הרב **ליאור כהן** שליט"א

דברי ברכה הרב **מכאל סעדיה** שליט"א מטעל הת"ת
ובהשתתפות רבנים, דיינים ואישי ציבור

שתתקיים אי"ה ביום שני כ"ד אייר (15/05/2023) למניינם
באולמי אווניו, רחוב השרון 1 קרית שדה התעופה בשעה 19:30
סעודה מכוארת לכבודה של תורה

תומורת מזרחית מורחבת בניצוח הפייטן עמנואל זאודה ה"ו

ההגדלה הגדולה בסוף הערב על
חבילת כבוד התורה תפליון, מזוזה, ומגילת אסתר
בחתימת מזן ראש השיבה שליט"א

ובנוסף ₪ **26,000** מזומן

לרכישת כרטיסים: 03-80-300-80

א' בתמונה?

תשובה ניתן לענות בקו
בית נאמן 079-9270505
שלוחה 22.

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

עורך: הרב ג'ר
שמואל עידאן שליט"א

גליון
309

הלכה נאמנה

לשטח עשבים בבית הפנסת לכבוד חג השבועות. יש אומרים בשם הגר"א (חכמת אדם ככל פ"ט אות א') שזה מנהג של גוים, ולא נהגו ככה. אבל זה לא בדיוק מנהג של גוים, **כי נמצא במדרש (במדרש שני לאסתר) שהמון אמר לאחשורוש שבערב שבועות היהודים שטחים עשבים ואילנות ודברים פאלה ומה שכתוב בתורה ודברי חכמים אנהנו לא נבטל את זה.** יעלה על הדעת לבטל את הפסח כי יש לנוצרים "פסחא" (והפסחא שלהם לפעמים באה בדיוק ביום פסח שלנו)?! מה אכפת לנו מהם?! "אבד עולמו מפני השוטים" (עבודה זרה דף נ"ד ע"ב)?! אז גם כאן אנהנו אומרים שאפשר לעשות אילנות ועשבים, הגר"א סובר אחרת. הגר"א סובר (עייני חכמת אדם שם) שאסור לבלש בגדים שהגוים עושים אותם אפילו לא מתכננים לעבודה זרה, ואלו מהר"י קולון [מהר"ק] כותב (שורש פ"ח) שכל דבר שעשו אותו לא לשם עבודה זרה, אלא למשל בשביל להכיר זה רופא וזה אח וזה סניטר, כל אחד והלבוש שלו, כי לא יתכן שילבשו כלם אותו דבר (אתה אומר לו: "אדוני הדוקטור", והוא אומר לך: "אני סניטר"... קראת לי דוקטור בטעות), זה מתר. יש מחמירים בזה, והגר"א אומר שעל דבר זה של לבוש הרג ואל יעבר, אבל הוא יחיד בדבר הזה, לכן לנו מתר ואין שום בעיה לשים את כל הדברים האלה. והשאלה היא מה אתה לומד מדברי המן? הוא רשע מרשע, איך אתה לומד ממנו? אבל ראינו דגמה זאת בהרא"ש פרק המשי בע"ז (סי' י"א) שלמד שהצונן לא בולע ולא מפליט, ממה שאמר המן לאחשורוש שאם יש ובב בכוס יין, וזרקים את הזבוב ושותים את היין. איך אפשר לשתות הרי היה שם הזבוב הזה? אלא מוכרח שצונן לא בולע, ומה ראהו? מה המן תביא ראהו? אלא לא מהמון מביאים ראהו, אלא הראהו היא ממנהגו. ישראל שמן הזכיר אותו. (גליון 311 אות י"א).

למען תספר

הרמ"א כותב (סי' תצ"ד ס"ג) שמצוה לאכל חלב פגג השבועות, ואני אמרתי שכליל החג לאכל בשר בסעודת יום טוב, וביום גם כן לאכל בשר (ראה להלן). רק בבקר כשחוזרים מהלמוד של ליל שבועות (בשעה שבע - שבע וחצי - שמונה) אז אוכלים מאכלי חלב. ומצאתי לזה רמז: "להגיד בבקר חסדך" (תהלים צ"ב ג'), ראשי תבות חלב, וגם חלב זה חסד, הוא לבן. ולהגיד זה אותיות גלידה... גלידה חלבית - בבקר חסדך - בבקר תאכל גלידה חלבית. וצאמנתך בלילות" - בלילה תאכל בשר. ובחצי לארץ החלב שלנו לא היה מאה אחוז, חלב שחלבו נקרי [גוי] היה נמכר בחנות, בתינוס נהגו בו הער. על פי מי נהגו בו הער? על פי הפרי חדש (י"ד סי' קט"ו סק"ו) והרדב"א (בתשובותיו חלק ד' סי' ע"ה) ואחרים, שאומרים שבמקום שאין חלב טמא מצוי, לא חוששים אולי זה חלב של חמורים או של סוסים. כי חלב חמור זה גם לא טעים, וגם אי אפשר לגבן אותו [לעשותו גבינה]. אם כן היו סומכים על דעת פרי חדש. והפרי חדש כתב, כשהייתי באמסטרדם שיתתי חלב של נקרים כי אין חשש שם. מה תאמר, אולי ערבבו בו חלב גמלים? חלב גמלים יקר הרבה יותר מחלב רגיל, אם כן ודאי לא ערבבו. ויתונס נהגו כדעת המקילים, ואבא זצ"ל התיר לילדים, אבל הוא היה מחמיר לעצמו. רק אם פעם תבוא איזו ערבבה, ותביא עזים בשכונה שלנו והיא תחלב, אז הולכים ורואים את החליבה, והיה שותה מזה. ובגורבא הלכו כדעת מרן.

"ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם, לא מאסתים ולא געלתים לכלתם"

במשך הגלות כמה פעמים היו נסים, בעיר הזאת ובעיר הזאת, והיו עושים "פורים". כמו "פורים סארגוסה", אתם לא יודעים כמה זה יפה. תקראו בלוח "דבר בעתו" של הרב גנוט (בתוך ש"ש), הוא מספר לך שם על גס גדול שהיה בסארגוסה בשנת חמשת אלפים קס"ג (לפני למעלה משש מאות שנה), ועד היום יוצאי סארגוסה עושים אותו. יש להם מגלה שמספרים בה איך כמעט הם היו הולכים לאבוד בגלל איזה מומר אחד שהלך למלך, ואמר לו: אתה חושב שמוציאים לכבודך ספר תורה? איזה ספר תורה? זה ספר תורה ריק שלוקחים ממנו את היריעות [הקלף]. ולמחרת פקד עליהם המלך להוציא ספר תורה, נגלה אליהו הנביא (או מישהו אחר) בחלום לשמש בית הפנסת [לילה לפני כן], ואמר לו: תשמע, תחזיר את כל היריעות למקומם. אמר לו: למה זה? אמר לו: תשמע מה שאני אומר לך. בא אליו ולכל שמישי בית הפנסת וקנימו דבריו. למחרת הרבנים לא יודעים כלום, חושבים הכל כרגיל [שהיריעות הוצאו והחזירתיק של הספר תורה]. והמלך בא, והוא רוצה לראות מה כתוב בספר תורה, והם רעדו, כי המלך ימצא שלא כתוב כלום. והנה פתאום המלך ועבדיו פתחו, וזלם היו פתוחים בפסוק: "ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם, לא מאסתים ולא געלתים לכלתם, להפר בריתי אתם כי אני ה' אלקיכם" (ויקרא כ"ו, מ"ד)! ואם זה נאמר בזמן הגלות - בין גזרות ספרד הראשונים קנ"א לבין גזרות ספרד השניים - והקדוש ברוך הוא אומר: "לא מאסתים ולא געלתים". קל וחמר בדורנו שיש בן פורת יוסף מילונים בארץ ישראל. ואנחנו מפחדים מאי"א, ומפחדים מעבאס ומפחדים מחמאס. מה זה? מה יש לכם? אין לכם אמונה? אבל הקדוש ברוך הוא שומר עליכם אפילו שאתם לא מאמינים. אפילו שאינם עושים רצונו של מקום הרי הם בני קדושה (קדושי ד' ל"ו ע"א) - "בנים לא אמן בם" (דברים ל"ב, כ.). "בנים משחיתים" (ישעיה א', ד') - אבל הם הבנים שלי, מי שזכר, אחר כך יום יגיע, ויתן דין והשפול על הדבר הזה. (גליון 311 אות ג' וגליון 211 אות י"ח).

ידע תדע

- א. תלמוד ירושלמי** לא חבר בירושלים, כי בזמנו היה אסור להפנס לירושלים. אדרבאנוס "שחיק טמא" אסר על היהודים להפנס לשם, חוץ מיום אחד בשנה שבאים רעבים צמאים ויחסים כדי לכפות על הכותל המערבי, וישלם פרוטה על זה (ויש תאור מספר רומי מאותה תקופה על זה). **רבי דוד לוריא** (קדמות זוהר עמ' ס"ט) שאל: אם כן מה זה תלמוד "ירושלמי"? אבל הפננה תלמוד ארץ ישראל, שכל ארץ ישראל נקראת בשם "ירושלים". (גליון 164 הערה 2).
- ב. רבי יוסף קולון** [מהר"ק (המוכר במדור "למען תספר")] היה בתקופה שבו גרוש ספרד (הראשון) ובו תקופת מרן [הבית יוסף], ויש לו תשובות יפות מאד. מהרש"ל משבח אותם ואומר שהוא מלא עיון ומלא סלפול. (גליון 311 הערה 10).

חידה

מה פ' דלאחכ מנח?

נא לשלוח התשובות עד יום ראשון בערב
מאת הלוחים והאילון הקודש יפואטו בא"תה באילון הבא
על הוזהר לעקוב אחרי הוריות הדואר. פרס שיחוח. לא ישלח שוב.